

مسئله عصمت انبیاء

طالعه تطبیقی عصمت انبیاء از دیدگاه

• • • امام طباطبائی رحمه الله و فخر رازی رحمه الله • • •

نویسنده:

فاطمه مبارکی نوین

سرشناسه	: مبارکی نوین، فاطمه، ۱۳۵۶-
عنوان و نام پدیدآور	: مسئله عصمت انبیاء: مطالعه تطبیقی عصمت انبیاء از دیدگاه علامه طباطبائی رحمته الله علیه
مشخصات نشر	: و فخر رازی رحمته الله علیه / نویسنده: فاطمه مبارکی.
مشخصات ظاهری	: همدان: انتشارات مفتون همدانی، ۱۳۹۹.
شابک	: ۱۳۶ ص.
وضعیت فهرست‌نویسی	: 978-964-8685-89-3
یادداشت	: فیبا.
زبان دیگر	: کتابنامه.
موضوع	: مطالعه تطبیقی عصمت انبیاء از دیدگاه علامه طباطبائی رحمته الله علیه و فخر رازی رحمته الله علیه
موضوع	: طباطبائی، سید محمد حسین، ۱۲۸۱-۱۳۶۰-دیدگاه درباره عصمت.
موضوع	: فخر رازی، محمد عمر، ۹۵۴-۶۰۶ ق. -دیدگاه درباره عصمت.
موضوع	: (اسلام) -مطالعات تطبیقی.
رده بندی کنگره	: BP ۲۰۰
رده بندی دیویی	: ۲۹۰
شناسه کتابشناسی ملی	: ۶۱۱۷۱۲۶

عنوان کتاب: مسئله عصمت انبیاء (مطالعه تطبیقی عصمت انبیاء از دیدگاه علامه طباطبائی رحمته الله علیه و فخر رازی رحمته الله علیه)
نویسنده: فاطمه مبارکی نوین
ناشر: انتشارات مفتون همدانی
نوبت چاپ: اول - سال ۱۳۹۹
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۶۸۵-۸۹-۳
صفحه آرای و طراحی: همائی الست، حسن - غفوری، مهناز.
چاپ و صحافی: روشن
تیراژ: ۵۰۰ نسخه
قیمت: ۲۲۰۰۰ تومان

حقوق مادی و معنوی اثر محفوظ و مخصوص مؤلف هست.

۱۱	مقدمه نویسنده.....
۱۱	بخش اول: مفهوم شناسی عصمت در آیات و روایات.....
۱۵	مفهوم لغوی عصمت.....
۱۸	مفهوم اصطلاحی عصمت.....
۲۰	مفهوم لغوی نبوت.....
۲۰	مفهوم اصطلاحی وحی.....
۲۲	مفهوم لغوی نبوت.....
۲۴	عصمت در آیات.....
۲۶	عصمت در روایات.....
۲۹	حقیقت و منشأ عصمت.....
۳۱	شخصیت علمی علامه طباطبائی.....
۳۱	تحصیل فلسفه و عرفان.....
۳۳	شخصیت علمی فخر رازی.....
۳۴	ویژگی های تفسیر کبیر.....
۳۵	بخش دوم: دلایل عصمت انبیاء از دیدگاه علامه طباطبائی.....
۳۹	مقدمه.....
۴۰	دلایل عقلی عصمت انبیاء از منظر علامه طباطبائی.....
۴۰	دلایل نقلی عصمت انبیاء از منظر علامه طباطبائی.....

آیات مربوط به لزوم پیروی از انبیاء.....	۴۵
مقدمه.....	۵۸
دلایل عقلی عصمت انبیا از منظر فخر رازی.....	۵۸
دلایل نقلی عصمت انبیاء از منظر فخر رازی.....	۶۱
اشتراکات و افتراقات دو مفسر.....	۶۸
بخش دوم: مراحل و ابعاد عصمت انبیاء از منظر علامه طباطبایی و فخر رازی.....	۶۹
مقدمه.....	۷۳
الف- مراحل و ابعاد عصمت انبیا از منظر علامه طباطبایی رحمته الله علیه	۷۴
۱- عصمت در دریافت و تلقی وحی.....	۷۴
۲- عصمت در حفظ وحی.....	۸۰
۳- عصمت در ابلاغ وحی.....	۸۲
۴- عصمت در گفتار.....	۸۶
۵- عصمت در رفتار.....	۸۷
۶- عصمت از ناحیهی فکر (مهور، نسیان و...).....	۸۸
ب- ابعاد عصمت انبیاء علیهم السلام از منظر علامه طباطبایی.....	۹۱
۱- عصمت عامه.....	۹۱
۲- عصمت خاصه.....	۹۵
ج- مراحل عصمت انبیا از منظر فخر رازی.....	۹۷
۱- عصمت در امور وحی.....	۹۷
۲- عصمت در حفظ وحی.....	۹۷

- ۳- عصمت در ابلاغ وحی ۹۸
- ۴- عصمت در گفتار و رفتار ۹۹
- ۵- عصمت از ناحیه‌ی فکر (سهو، نسیان و ...) ۹۹
- د- ابعاد عصمت انبیاء علیهم‌السلام از منظر فخر رازی ۱۰۰
- ۱- عصمت عامه ۱۰۰
- ۲- عصمت خاصه ۱۰۴
- هـ- اشتراکات و افتراقات دو مفسر ۱۰۵
- ۱- عصمت نسبت به تلقی وحی ۱۰۵
- ۲- عصمت در حفظ وحی ۱۰۵
- ۳- عصمت در ابلاغ وحی ۱۰۵
- ۴- عصمت در گفتار و رفتار ۱۰۶
- ۵- عصمت از ناحیه‌ی فکر (سهو، نسیان و ...) ۱۰۶
- ۶- ابعاد عصمت انبیاء علیهم‌السلام ۱۰۶
- بخش چهارم: پاسخ‌های علامه طباطبایی به اشکالات عصمت انبیاء ... ۱۰۷**
- الف- پاسخ‌های علامه طباطبایی به شبهات عصمت انبیاء ۱۱۱
- ۱- حضرت آدم علیه‌السلام ۱۱۱
- ۲- حضرت نوح علیه‌السلام ۱۱۴
- ۳- حضرت ابراهیم علیه‌السلام ۱۱۶
- ۴- حضرت یوسف علیه‌السلام ۱۱۸
- ۵- حضرت موسی علیه‌السلام ۱۲۰
- ۶- پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم ۱۲۲

- ب- پاسخ‌های فخر رازی به شبهات عصمت انبیاء..... ۱۲۳
- ۱- حضرت آدم علیه السلام..... ۱۲۳
- ۲- حضرت نوح علیه السلام..... ۱۲۵
- ۳- حضرت ابراهیم علیه السلام..... ۱۲۶
- ۴- حضرت یوسف علیه السلام..... ۱۲۷
- ۵- حضرت موسی علیه السلام..... ۱۲۸
- ۶- پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله..... ۱۲۹
- فهرست تابع..... ۱۲۹

مقدمه نویسنده:

شکی نیست که هدف از بعثت انبیاء علیهم السلام هدایت مردم به سعادت، کمال انسانی و وصول به قرب الهی است، این مسئله بدون کسب اعتماد کامل به آن‌ها حاصل نمی‌شود؛ پس می‌بایست انبیاء علیهم السلام معصوم از هر نوع خطاها و لغزش‌ها، خصوصاً در زمینه دریافت و حفظ و ابلاغ وحی، باشند. زیرا اگر انسان احتمال خطا و لغزش در گفتار و رفتار انبیای الهی را بدهد دیگر به آنان اطمینان پیدا نمی‌کند و در نتیجه غرض و هدف از بعثت که رسیدن به کمال از طریق دعا به دستورهای شریعت است حاصل نمی‌گردد.

در واقع وجود عصمت در پیامبران الهی علیهم السلام در راستای تحقق هدف از خلقت بوده و حکمت انصاء می‌کند که این نوع عصمت در پیامبران علیهم السلام وجود داشته باشد. اگر پیامبران علیهم السلام معصوم نباشند، نفس غرض بعثت لازم می‌آید و این امر از مولای حکیم محال است، چراکه هدف از بعثت انبیاء علیهم السلام و از این رسل ارشاد و هدایت مردم به مصالح و مفاسد واقعی است تا با عمل به فرامین شریعت به کمال شایسته‌ای انسانی برسند.

در جهان اسلام، اندیشمندان و مفسران شیعی، وجود عصمت در همه مراحل و ابعاد آن را برای انبیاء ضروری دانسته‌اند ولی مفسران اهل سنت، برخی وجود عصمت را برای انبیاء فقط در دریافت و ابلاغ وحی ضروری می‌دانند.

علامه طباطبایی رحمه الله و فخر رازی از جمله مفسرینی هستند که هر دو، وجود عصمت را در تمام انبیاء الهی ضروری می‌دانند و با دلایل عقلی و نقلی آن را اثبات کرده‌اند. با این تفاوت که علامه طباطبایی رحمه الله عصمت انبیاء را در همه مراحل زندگی، در تمامی ابعاد آن ضروری می‌دانند، اما فخر رازی عصمت پیامبران را فقط در زمان نبوت واجب می‌داند.

وجود قرائت‌های مختلف در زمینه‌ی عصمت انبیاء در بین اندیشمندان و مفسرین فریقین و اهمیت این مسئله که خدشه در عصمت انبیاء خدشه در امان نبوت خواهد بود، پژوهش در مسئله عصمت انبیاء و مطالعه و واکاوی تطبیقی آن از سوی مفسرین فریقین ضروری می‌نماید. از این رو نگارنده در کتاب حاضر که با رویکرد تطبیقی نسبت به مسئله عصمت انبیاء نگاشته شده است به این سؤالات اساسی پاسخ می‌دهد.

۱- این دو مفسر، دلیل عصمت انبیاء را چه می‌دانند؟

۲- مراحل و ابعاد عصمت از دیدگاه این دو مفسر چیست؟